

Standaard 2

Na de veroordeling van Eternit richten de slachtoffers hun vizier op de steenrijke familie Emsens die achter de voormalige asbestproducent zit.

Asbestmiljardairs krijgen de rekening gepresenteerd

Van onze redacteur Stijn Cools

Brussel 'Ze maken daken, maar verkiezen de schaduw, de familie Emsens. Wel, tijd om eronderuit te komen en iets goeds te doen met al die rijkdom.' Dat zegt Eric Jonckheere. Niet uit wraak, verzekert hij ons. 'Zie het als een dwingende oproep.'

Gisterochtend verklaarde het Brusselse hof van beroep dat de Etex Group, het vroegere Eternit, in de jaren zeventig op de hoogte was van het kankerverwekkende karakter van asbest. En bijgevolg ook de verantwoordelijkheid draagt voor de dood van Françoise Vanoorbeeck, de moeder van Jonckheere.

Achter de Etex Group schuilt de Belgische familie Emsens. Juridisch valt er weinig tegen hen te beginnen, zegt advocaat Jan Fermon. ‘Maar dat neemt niet weg dat ze een fortuin hebben vergaard door het gebruik van asbest in de productie van bouwmaterialen.’

‘Onderzoek naar kanker en schoolgebouwen van asbest zuiveren: die verantwoordelijkheid moet de familie nemen’ Eric Jonckheere Familie asbestslachtoffers

Dat fortuin ziet Jonckheere liever aangewend om bijvoorbeeld onderzoek naar kanker te financieren en schoolgebouwen van asbest te zuiveren. ‘Die maatschappelijke verantwoordelijkheid zou de familie nu toch moeten nemen.’

Oostenrijks recept

Met 102 bedrijven, 107 fabrieken en afgerond 15.000 werknemers wereldwijd is Etex uitgegroeid tot een industriële gigant. Met dank aan stamvader Alphonse Emsens, die in 1905 de licentie op asbest kocht van een Oostenrijkse industrieel. De brandwerende en goed isolerende asbestproducten groeiden al snel uit tot een internationaal succesverhaal.

De familie breidde al even snel uit, met huwelijken in de hoogste industriële en adellijke kringen. De stamboom doorworstelen is een hele klus. Bovendien had ook de broer van Alphonse, Stanislas, een neus voor zaken. Hij lag aan de basis van mijnbouwreus Sibelco, goed voor 10.000 werknemers.

Daardoor valt de rijkdom van de familie niet makkelijk in kaart te brengen. ‘Ze zijn erg discreet, waar niets mis mee is’, zegt Karel Vinck, voormalig gedelegeerd bestuurder van Eternit. In het lijstje van de rijkste Belgen bekleedt de clan een vierde plaats, met een geschat vermogen van meer dan 3,5 miljard euro.

Over de band tussen de familie en het huidige Etex is het bedrijf zelf kort van stof. ‘De familie maakt geen deel uit van het operationeel management, maar is wel vertegenwoordigd in de raad van bestuur’, klinkt het. Voorzitter Jean-Louis de Cartier de Marchienne is bijvoorbeeld de achterkleinzoon van Alphonse.

‘Vanuit de familie zijn er inspanningen gebeurd om de gevaren van asbest te beperken, bijvoorbeeld door het productieproces aan te pakken’, merkt Karel Vinck op. Dat de familie de wind van voor krijgt, spoort niet met zijn ervaring.

Daar denken de slachtoffers helemaal anders over. ‘Ze waren maar al te goed en zeer vroeg op de hoogte van de gevaren. Zelfs in de jaren veertig al’, zegt Jonckheere.

Op media-aandacht zijn de Emsens niet belust. Volgens insiders zijn zeker de oudere generaties koningsgezind, vaderlandslievend, katholiek en stevig geworteld in de Kempen.

Het landgoed van de familie in Arendonk zal overigens voor de dorpsbewoners voor altijd verbonden blijven met een brand die er uitbrak in 1994 op een ponykamp. Vijf kinderen lieten er toen het leven.